

УДК 346.1 : 341.1

DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461/2025-50-2-11-21>

**ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
ЗА УМОВ ВІЙНИ В РАКУРСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ
ТА МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ (ОКРЕМІ АСПЕКТИ)**

Вінник О.М.

**LEGAL SUPPORT FOR THE ECONOMY OF UKRAINE IN TIMES OF WAR
FROM THE PERSPECTIVE OF EUROPEAN INTEGRATION AND
INTERNATIONAL COOPERATION (SOME ASPECTS)**

Vinnyk O.M.

Стаття присвячена реалізації економіко-правової політики держави в умовах розв'язаної російським агресором повномасштабної війни проти України з урахування євроінтеграційної складової. Акцент робиться на правовому забезпеченні економічної безпеки України та дружніх країн як складової їх національної безпеки в умовах існуючих та потенційних воєнних загроз. Аналізуючи поточну ситуацію в Україні та ЄС, виявляються найбільш болючі проблеми, що потребують нагального вирішення з метою забезпечення реальних можливостей для відсічі агресорам, збереженні та посиленні економічного потенціалу України та дружніх миролюбних країн як матеріальної основи функціонування демократичного суспільства. Це стосується і стратегічних цілей держави в економічній сфері, і захисту економічної конкуренції від свавілля цифрових гігантів, і стратегічного інвестування за участі дружніх держав та бізнесу в ракурсі повоєнної відбудови України.

У зв'язку зі скасуванням Господарського кодексу України, що має невдовзі відбутися, постає проблема заповнення появи пов'язаних з цим прогалін в економічному законодавстві. Відтак, пропонується визначити в законі, що має стати ключовим актом економічного законодавства, правові засади державної економічної політики, визначити стратегічні цілі держави у сфері економіки, а також коло суб'єктів, об'єктів, договорів, санкцій/заходів відповідальності та правових режимів господарювання з посиланням на відповідні акти законодавства. Це має зекономити зусилля щодо розробки нового кодексу (замість Господарського) та уникнути проблеми з внесенням в нього змін та доповнень, зумовлених вдосконаленням положень зазначених актів з огляду на появу нових економічних відносин та/або істотних змін в існуючих.

Ключові слова: сучасна економіка; правове забезпечення; стратегічні цілі; євроінтеграція; міжнародна співпраця; вдосконалення правового регулювання.

Постановка проблеми. Стрімка зміна обставин в сучасному економічному житті (у світі та в Україні) зумовлює і необхідність відповідно швидкої реакції законодавця, включно з економіко-правовим забезпечення

сфери господарювання. Йдеться не лише про нові віяння 21 століття (цифровізація, посилення загроз суспільному благополуччю, серед яких поява та поширення цифрових зловживань та кіберзлочинності, критичний

стан з докільням, загострення міжнародних відносин, що призводить до воєн і торговельних конфліктів [1]), а про необхідність посилення національної та регіональної безпеки (усіх її складових) і, відповідно, потреба в забезпечення незалежності від зарубіжних постачань (з огляду на їх можливу втрату через міжнародні конфлікти, різку зміну пріоритетів в міжнародній торгівлі) з розрахунку лише на власні ресурси та співпрацю з дружніми державами.

Реакцією Європейського Співтовариства стало прийняття важливих актів, спрямованих на посилення безпеки ЄС [2], незалежності від зарубіжного постачання стратегічних ресурсів (серед яких особлива увага приділяється енергетичній незалежності [3], забезпеченню виробництва мікросхем в ЄС [4], а нещодавно – і турботою про забезпечення ЄС власним супутниковим зв'язком, щоб зменшити залежність від [Starlink](#) Ілона Маска [5]. Зазначені кроки в економічній політиці ЄС зумовлено стурбованістю Євросоюзу щодо його залежності від приватних компаній та сторонніх держав, оскільки «на тлі геополітичної напруженості, зокрема ризиків, пов'язаних із глушінням навігаційних сигналів Росією, створення власної системи зв'язку стало стратегічним пріоритетом», особливо важливим в часи війни [5]. У зв'язку з цим ЄС працює над постійним вдосконаленням правового регулювання згаданих та інших актуальних для ЄС відносин [6].

Вирішення порушених тут проблем є вкрай важливими і для України, що перебуває у стані війни з російським агресором. Власне, це і зумовило активізацію зусиль (в тому числі правових) ЄС, його членів, України та інших держав світу на посилення національної безпеки та її складових [7; 8; 9; 10; 11; 12; 13], включно з

економічною безпекою [14], що безпосередньо пов'язана з проблемами ресурсного забезпечення і збільшення власного виробництва стратегічно важливої продукції/товарів, серед яких не лише зброя, але й засоби/ресурси, без яких виживання суспільства в екстремальних умовах ускладнюється (об'єкти критичної інфраструктури, включно зі зв'язком та транспортом, виробництво продуктів харчування, медикаментів тощо). Не залишена Україною без уваги і проблема створення власної супутникової системи зв'язку [15] на тлі потенційних проблем з системою [Starlink](#) Ілона Маска [16].

Однією з ключових умов євроінтеграції для України є врахування ключових положень основних актів ЄС при вдосконаленні вітчизняного законодавства, яке невдовзі має втратити Господарський кодекс України у зв'язку з його скасуванням відповідно до ухваленого цього року Закону № 4196-IX [17].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На цій проблемі доцільно зосереджувати увагу лише в ракурсі необхідності заповнення прогалин, що має викликати таке скасування. Зокрема йдеться про економічну політику держави, шляхи та форми її реалізації в умовах сучасної економіки, якій притаманна низка старих та нових проблем [18], включно з вищезгаданими. Також має бути забезпечений євроінтеграційний напрямок вдосконалення господарського законодавства як вельми актуальний в сучасний період [19], що визначається як особливо важливий напрям вітчизняного правознавства та правозастосовної практики [20; 21; 22; 23].

Викладення основного матеріалу. Хоча український законодавець реагує на необхідність вирішення пов'язаних з економікою проблем (в тому числі вищезгаданих), проте це відбувається не лише на рівні закону [24], а переважно у формі

підзаконних нормативно-правових актів (різноманітних стратегій [12; 13; 14; 25], цілей [26], концепцій [27]).

Важливо підкреслити, що особливої ваги в умовах війни та пов'язаної з нею відбудови набуває економічна складова національної безпеки як матеріальна та фінансова бази для забезпечення інших її (нацбезпеки) складових: продовольчої, кібернетичної, енергетичної, тощо. Економічна складова згадується серед основних фундаментальних національними інтересів України [28, ч. 3 ст. 3], серед яких: сталий розвиток національної економіки, громадянського суспільства і держави для забезпечення зростання рівня та якості життя населення; інтеграція України в європейський політичний, економічний, безпековий, правовий простір, набуття членства в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору, розвиток рівноправних взаємовигідних відносин з іншими державами. Основними завданнями у цій сфері [29] є: забезпечення стійкості від зовнішніх і внутрішніх викликів та загроз національним економічним інтересам держави та інтересам її громадян; збереження та розвиток економічної потужності країни з урахуванням Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року [26], серед яких гарантування національної економічної незалежності та здатності до захисту національних економічних інтересів, зокрема у високотехнологічній сфері. Серед визначених Національною економічною стратегією на період до 2030 року [29] орієнтирів, принципів та цінностей в економічній політиці: європейська та євроатлантична інтеграція; декарбонізація економіки (підвищення енергоефективності, розвиток відновлюваних джерел енергії, розвиток циркулярної економіки та синхронізація із ініціативою «Європейський зелений курс»); ефективна цифрова сервісна держава та

компактні державні інститути (розвиток цифрової економіки як одного із драйверів економічного зростання України); верховенство права (дотримання верховенства права під час реалізації державної політики); вільна і чесна конкуренція, рівний доступ для бізнесу; національна безпека за рахунок партнерства та інвестицій. У зв'язку з цим варто проаналізувати зазначені орієнтири/принципи, цінності з точки зору їх правового забезпечення в ракурсі Євроінтеграції. Так, з питань розвитку цифрової економіки правове забезпечення досить потужне [30; 31; 32; 33; 34] і значною мірою враховує положення відповідних актів ЄС (зокрема, щодо захисту прав цифрових споживачів [35]). Щодо конкуренції, то її захист на цифрових та цифровізованих ринках, зумовлений порушення умов справедливої конкуренції цифровими гігантами потребує врахування відповідних актів Євросоюзу [включаючи 36; 37], хоча стан справ із захистом прав цифрових споживачів [33; 34] значно ліпше, ніж із захистом економічної конкуренції у сфері цифрової економіки, оскільки поки що не враховані належним чином положення низки актів ЄС [37; 38], хоча вдосконалено правовий статус Антимонопольного комітету України [39; 40] і планується врахування положень Директиви 2019/1 [37; 40].

Нова проблема для українського законодавця – створення інвестиційного фонду відбудови в межах обмеженого партнерства зі США [41; 42], що потребує вирішення на рівні права, оскільки в законодавстві України відсутні будь-які положення щодо особливостей таких інвестиційних фондів та обмеженого партнерства, в тому числі воно не згадується в Законі «Про державно-приватне партнерство» [43].

Отже, забезпечення економічної складової національної безпеки є критично важливим напрямом економіко-правової політики держави в умовах війни та повоєнної відбудови, а також посилення воєнних загроз у світі. Відтак, Україна має віднаходити нові джерела для інвестування в посилення власної економічної безпеки, використовуючи як власний, так і зарубіжний досвід, в тому числі щодо регулювання партнерських відносин за участі кількох дружніх країн та бізнесу. Про необхідність використання економіко-правового механізму державно-приватного партнерства в ракурсі стратегічного інвестування йдеться в Стратегії національної безпеки України [12], проте положення чинного Закону «Про державно-приватне партнерство» [43] гальмують використання його потенціалу як форми міжнародної співпраці для реалізації високовартісних інвестиційно-інноваційних проектів транснаціонального значення, праве регулювання якого в ЄС забезпечується Регламентом 2021/2085 від 19 листопада 2021 р. [44] і змінами до нього, викликаного необхідністю забезпечення країн ЄС мікросхемами [45], щоб досягти незалежності від їх постачання азійськими країнами – основними виробниками мікросхем.

Крім суто економічних проблем, що потребують правового вирішення в ракурсі Євроінтеграції, постає проблема повноти правового забезпечення у зв'язку з наближенням дати припинення положень Господарського кодексу України/ГК [17, ст. 17]. Хоча відповідний Закон, що це передбачив [17], забезпечує внесення низки відповідних змін в чинні закони, проте залишається і чимало прогалин у зв'язку зі скасуванням ГК, в тому числі щодо економічної політики держави, її напрямів, основних завдань, правових механізмів реалізації. Розробка нового, подібного до ГК

і модернізованого до потреб сучасної економіки, кодексу – завдання вельми складне і потребує чимало зусиль та часу. Варіантом вирішення цієї проблеми може бути прийняття закону, що має стати ключовим актом економічного законодавства, в якому доцільно визначити правові засади державної економічної політики, стратегічні цілі держави у сфері економіки, а також коло суб'єктів, об'єктів, договорів, санкцій/заходів відповідальності та правових режимів господарювання – без розробки відповідних положень, а з посиланням на відповідні акти законодавства, що регулюють зазначені відносини (така практика використана, зокрема, в Комерційному кодексі Аргентини [46]). Це має зекономити зусилля щодо розробки нового кодексу (замість Господарського) та уникнути проблеми з внесенням в нього змін та доповнень, зумовлених вдосконаленням положень зазначених актів з огляду на появу нових економічних відносин та/або істотних змін в існуючих. Подібний акт став би не лише своєрідними Економічною конституцією та путівником у сфері правового регулювання економічних відносин, що є доволі складною і такою, в якій непросто зорієнтуватися.

Висновки. В умовах розв'язаної російською державою повномасштабної війни проти України постає низка вкрай важливих проблем правового забезпечення економічної сфери з урахування поточної ситуації, проблем відбудови країни, міжнародної, в тому числі євроінтеграційної, складової.

За таких умов акцент робиться на правовому забезпеченні економічної безпеки України та дружніх країн як складової їх національної безпеки в умовах існуючих та потенційних воєнних загроз.

Серед найбільш болючих проблем, що потребують нагального вирішення з метою забезпечення реальних можливостей для

відсічі агресорам – збереження та посилення економічного потенціалу України та дружніх миролюбних країн як матеріальної основи функціонування демократичного суспільства. Це стосується і стратегічних цілей держави в економічній сфері, і захисту економічної конкуренції від свавілля цифрових гігантів, і стратегічного інвестування за участі дружніх держав та бізнесу в ракурсі повоєнної відбудови України.

У зв'язку зі скасуванням Господарського кодексу України, що має невдовзі відбутися, постає проблема заповнення появи пов'язаних з цим прогалів в економічному законодавстві, що може бути вирішена шляхом прийняття Економічного закону з визначенням в ньому основних засад державної економічної політики та актів законодавства, що її забезпечують.

Література:

1. Трамп почав торгівельну війну з усім світом з атаки на сусідів та Китай. Де буде наступний фронт. URL : <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c4g98r5z5nyo> (дата звернення: 08.04.2025).

2. The EU budget ensures European energy independence through REPowerEU. URL : https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/motion/focus/eu-budget-ensures-european-energy-independence-through-repowereu_en (дата звернення: 08.04.2025).

3. Solar energy. URL : https://energy.ec.europa.eu/topics/renewable-energy/solar-energy_en (дата звернення: 08.04.2025).

4. European Chips Act. URL : https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-chips-act_en (дата звернення: 04.04.2025).

5. В ЄС готують заміну для Starlink Ілона Маска: на що спрямують понад 10 млрд євро. <https://www.obozrevatel.com/ukr/ekonomika-glavnaya/economy/v-es-gotyuyut-zaminu-dlya->

<starlink-ilona-maska-na-scho-spryamuyut-ponad-10-mlrd-evro.htm> (дата звернення: 15.04.2025).

6. EU Legislation in Progress. <https://epthinktank.eu/eu-legislation-in-progress/> (дата звернення: 04.04.2025).

7. NATIONAL SECURITY STRATEGY OCTOBER 2022. URL: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2022/10/Biden-Harris-Administrations-National-Security-Strategy-10.2022.pdf> (дата звернення: 23.09.2024)

8. National Security Strategy of Japan December, 2022. URL: <https://www.cas.go.jp/jp/siryoku/221216anzenhoshou/nss-e.pdf> (дата звернення: 23.09.2024).

9. National Cyber Strategy 2022 (HTML) - GOV.UK. URL: <https://www.gov.uk/government/publications/national-cyber-strategy-2022/national-cyber-security-strategy-2022> (дата звернення: 23.09.2024).

10. SECURITY STRATEGY OF THE CZECH REPUBLIC 2023. URL: https://mzv.gov.cz/file/5119429/MZV_BS_A4_brochure_WEB_ENG.pdf (дата звернення: 23.09.2024.)

11. Strategic Agenda 2024 – 2029. URL: https://www.consilium.europa.eu/media/yxrc05pz/sn02167en24_web.pdf (дата звернення: 17.03.2025).

12. Стратегія національної безпеки України: затв. Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#n12> (дата звернення: 23.09.2024).

13. Стратегія кібербезпеки України: затв. Указом Президента України від 26 серпня 2021 року № 447/2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021?find=1&text=%D0%BF%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2#Text> (дата звернення: 07.05.2025).

14. Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року: Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року. Введено в дію Указом Президента України від 11 серпня 2021 року № 347/2021. URL: <https://www.rnbo.gov.ua/ua/Ukazy/4950.html> (дата звернення: 06.03.2025).

15. В Україні запускають власне виробництво аналога Starlink. URL:

<https://ms.detector.media/internet/post/37786/2025-04-11-v-ukraini-zapuskayut-vlasne-vyrobnytstvo-analoga-starlink/> (дата звернення: 11.05.2025).

16. Відключення Starlink в Україні призведе до міжнародної кризи ... URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3967379-vidklucenna-starlink-v-ukraini-do-prizvede-miznarodnoi-krizi-vicepremer-polsi.html> (дата звернення: 11.05.2025).

17. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України від 09.01.2025 (введення в дію відбудеться 28.08.2025). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text> (дата звернення: 06.03.2025).

18. Вінник, О.М. (2025). Складність відносин у сфері сучасної економіки та пов'язані з цим проблеми їх правового регулювання (міжнародний та вітчизняний досвід). Особливості правового забезпечення господарської діяльності у зв'язку із скасуванням Господарського кодексу України [Електронний ресурс]: збірник матеріалів Науково-практичного круглого столу (м. Київ, 9 квітня 2025 р.) / упорядник В.І. Полухович. К.: Електрон. текст. дані. НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2025. С. 29-32 (172 с.).

19. Бакалінська, О. О. (2025). Особливості правового забезпечення господарської діяльності у зв'язку із скасуванням Господарського кодексу України [Електронний ресурс]: збірник матеріалів Науково-практичного круглого столу (м. Київ, 9 квітня 2025 р.) / упорядник В.І. Полухович. К.: Електрон. текст. дані. НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2025. С. 39-45 (172 с.).

20. Олена Чорнобай (2021). Сучасний стан і перспективи української євроінтеграції. Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: "Юридичні науки". 2021. № 1. С. 66-72. <http://doi.org/10.23939/law2021.29.066>.

21. Україна на шляху до єс: реалії і перспективи. національна безпека і оборона. 2022. №1-2, 131 с. URL: https://razumkov.org.ua/images/journal/NSD187-188_2022_ukr_full.pdf.

22. Путівник з адаптації законодавства України до права єс: теоретичні та практичні аспекти. Дослідницька служба Верховної Ради України, 2023. 120 с.

23. Україна на шляху до ЄС: виклики та перспективи : матеріали круглого столу до Дня Європи в Україні (Київ, 9 трав. 2024 р.) : / за заг. ред. Л. Г. Комахи, М. С. Орлів, Ю. Г. Рубана. Київ: ННІ ПУДС КНУ, 2024. 112 с.

24. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року : Закон України від 28.02.2019 р. № 2697-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text> (дата звернення: 07.05.2025).

25. Про схвалення Стратегії відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого і середнього підприємництва на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2027 роках: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.08.2024 № 821-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/821-2024-%D1%80#Text> (дата звернення: 15.05.2025 р.).

26. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722/2019. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (дата звернення: 15.05.2025).

27. Концепція Державної цільової науково-технічної програми з використання технологій штучного інтелекту в пріоритетних галузях економіки на період до 2026 року: схвал. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2024 р. № 320-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/320-2024-%D1%80#Text> (дата звернення: 17.05.2025).

28. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення: 17.05.2025).

29. Національна економічна стратегія на період до 2030 року: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 30.04.2025).

30. Про електронну комерцію: Закон України від 3 вересня 2015 року. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>
(дата звернення: 20.02.2025).

31. Про електронні комунікації: Закон України від 16.12.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>
(дата звернення: 25.04.2024).

32. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку: Закон України від 16.12.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1971-20#Text>
(дата звернення: 20.02.2025).

33. Про захист прав споживачів: Закон України 10.06.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3153-20#Text>
(дата звернення: 20.02.2025).

34. Про цифровий контент та цифрові послуги: Закон України від 10.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3321-20#Text>
(дата звернення: 12.05.2025).

35. Regulation (EU) 2022/2065 of the European Parliament and of the Council of 19 October 2022 on a Single Market For Digital Services and amending Directive 2000/31/EC (Digital Services Act) (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022R2065>
(дата звернення: 13.02.2025).

36. Directive (EU) 2019/1 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 to empower the competition authorities of the Member States. URL: <https://www.eumonitor.eu/9353000/1/j9vvik7m1c3gyxp/vkv688xji6v7> (дата звернення: 22.02.2025).

37. REGULATION (EU) 2022/1925 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 14 September 2022 on competitive and fair markets in the digital sector and amending Directives (EU) 2019/1937 and (EU) 2020/1828 (Digital Markets Act). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj/eng> (дата звернення: 13.02.2025).

38. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України: Закон України від 09.08.2023.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3295-20#Text>
(дата звернення: 13.02.2025).

39. Порядок врегулювання у справах про антиконкурентні узгоджені дії та зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку: затв. Розпорядження Антимонопольного комітету України 30 листопада 2023 року № 18-рп. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2260-23#Text> (дата звернення: 13.02.2025).

40. В Україні розпочинається другий етап реформи конкурентного законодавства – АМКУ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3888523-v-ukraini-rozpocinaetsa-drugij-etap-reformi-konkurentnogo-zakonodavstva-amku.html> (дата звернення: 25.04.2024).

41. Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про створення Американсько-Українського інвестиційного фонду відбудови: Закон України від 8 травня 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4417-IX#Text>
(дата звернення: 19.05.2025).

42. Угода між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про створення Американсько-Українського інвестиційного фонду відбудови. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/uploads/public/681/339/e31/681339e31d3dd033825712.pdf> (дата звернення: 19.05.2025).

43. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>
(дата звернення: 17.05.2025).

44. Council Regulation (EU) 2021/2085 of 19 November 2021 establishing the Joint Undertakings under Horizon European and repealing Regulations (EC) No 219/2007, (EU) No 557/2014, (EU) No 558/2014, (EU) No 559/2014, (EU) No 560/2014, (EU) No 561/2014 and (EU) No 642/2014. ST/12156/2021/INIT (Consolidated text). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02021R2085-20230921> (дата звернення: 26.03.2024).

45. Council Regulation (EU) 2023/1782 of 25 July 2023 amending Regulation (EU) 2021/2085 on the establishment of joint ventures within Horizon Europe as regards the Chips joint venture. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal->

content/EN/TXT/?uri=celex%3A32023R1781 (дата звернення: 26.05.2024).

46. ARGENTINA COMMERCIAL CODE. URL : https://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/sites/default/files/2024-09/Ley15.349%281946%29_SP_0.pdf (дата звернення: 23.03.2025).

References:

1. Tramp pochav torhivelnu viinu z usim svitom z ataky na susidiv ta Kytai. De bude nastupnyi front. URL : <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c4g98r5z5nyo> (дата звернення: 08.04.2025).

2. The EU budget ensures European energy independence through REPowerEU. URL : https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/motion/focus/eu-budget-ensures-european-energy-independence-through-repowereu_en (дата звернення: 08.04.2025).

3. Solar energy. URL : https://energy.ec.europa.eu/topics/renewable-energy/solar-energy_en (дата звернення: 08.04.2025).

4. European Chips Act. URL : https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-chips-act_en (дата звернення: 04.04.2025).

5. V YeS hotuiut zaminu dlia Starlink Ilona Maska: na shcho spriamuiut ponad 10 mlrd yevro. <https://www.obozrevatel.com/ukr/ekonomika-glavnaya/economy/v-es-gotyuyut-zaminu-dlya-starlink-ilona-maska-na-scho-spryamuyut-ponad-10-mlrd-evro.htm> (дата звернення: 15.04.2025).

6. EU Legislation in Progress. <https://epthinktank.eu/eu-legislation-in-progress/> (дата звернення: 04.04.2025).

7. NATIONAL SECURITY STRATEGY OCTOBER 2022. URL : <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2022/10/Biden-Harris-Administrations-National-Security-Strategy-10.2022.pdf> (дата звернення: 23.09.2024)

8. National Security Strategy of Japan December, 2022. URL : <https://www.cas.go.jp/jp/siryou/221216anzenhoshou/nss-e.pdf> (дата звернення: 23.09.2024.)

9. National Cyber Strategy 2022 (HTML) - GOV.UK. URL : <https://www.gov.uk/government/>

[publications/national-cyber-strategy-2022/national-cyber-security-strategy-2022](https://www.gov.uk/government/publications/national-cyber-strategy-2022/national-cyber-security-strategy-2022) (дата звернення: 23.09.2024).

10. SECURITY STRATEGY OF THE CZECH REPUBLIC 2023. URL : https://mzv.gov.cz/file/5119429/MZV_BS_A4_brochure_WEB_ENG.pdf (дата звернення: 23.09.2024.)

11. Strategic Agenda 2024 – 2029. URL : https://www.consilium.europa.eu/media/yxrc05pz/sn02167en24_web.pdf (дата звернення: 17.03.2025).

12. Stratehiia natsionalnoi bezpeky Ukrainy: zatv. Ukazom Prezydenta Ukrainy vid 14 veresnia 2020 roku № 392/2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#n12> (дата звернення: 23.09.2024).

13. Stratehiia kiberbezpeky Ukrainy: zatv. Ukazom Prezydenta Ukrainy vid 26 serpnia 2021 roku № 447/2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021?find=1&text=%D0%BF%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2#Text> (дата звернення: 07.05.2025).

14. Pro Stratehiu ekonomichnoi bezpeky Ukrainy na period do 2025 roku: Rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 11 serpnia 2021 roku. Vvedeno v diiu Ukazom Prezydenta Ukrainy vid 11 serpnia 2021 roku № 347/2021. URL : <https://www.rnbo.gov.ua/ua/Ukazy/4950.html> (дата звернення: 06.03.2025).

15. V Ukraini zapuskaiut vlasne vyrobnytstvo analoha Starlink. URL : <https://ms.detector.media/internet/post/37786/2025-04-11-v-ukraini-zapuskayut-vlasne-vyrobnytstvo-analoga-starlink/> (дата звернення: 11.05.2025).

16. Vidkliuchennia Starlink v Ukraini pryzvede do mizhnarodnoi kryzy ... URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3967379-vidklucenna-starlink-v-ukraini-do-prizvede-mizhnarodnoi-krizi-vicepremer-polsi.html> (дата звернення: 11.05.2025).

17. Pro osoblyvosti rehuliuвання diialnosti yurydychnykh osib okremykh orhanizatsiino-pravovykh form u perekhidnyi period ta obiednan yurydychnykh osib: Zakon Ukrainy vid 09.01.2025 (vvedennia v diiu vidbudetsia 28.08.2025). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text> (дата звернення: 06.03.2025).

18. Vinnyk, O.M. (2025). Skladnist vidnosyn u sferi suchasnoi ekonomiky ta poviazani z tsym problemy yikh pravovoho rehulivannia (mizhnarodnyi ta vitchyzniani dosvid). Osoblyvosti pravovoho zabezpechennia hospodarskoi diialnosti u zviazku iz skasuvanniam Hospodarskoho kodeksu Ukrainy [Elektronnyi resurs]: zbirnyk materialiv Naukovo-praktychnoho kruhloho stolu (m. Kyiv, 9 kvitnia 2025 r.) / uporiadnyk V.I. Poliukhovych. K.: Elektron. tekst. dani. NDI pryvatnoho prava i pidpriemnytstva imeni akademika F. H. Burchaka NAprN Ukrainy, 2025. S. 29-32 (172 s.).

19. Bakalinska, O. O. (2025). Osoblyvosti pravovoho zabezpechennia hospodarskoi diialnosti u zviazku iz skasuvanniam Hospodarskoho kodeksu Ukrainy [Elektronnyi resurs]: zbirnyk materialiv Naukovo-praktychnoho kruhloho stolu (m. Kyiv, 9 kvitnia 2025 r.) / uporiadnyk V.I. Poliukhovych. K.: Elektron. tekst. dani. NDI pryvatnoho prava i pidpriemnytstva imeni akademika F. H. Burchaka NAprN Ukrainy, 2025. S. 39-45 (172 s.).

20. Olena Chornobai (2021). SUCHASNYI STAN I PERSPEKTYVY UKRAINSKOI YEVRONTEHRATsII. Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politehnika". Seriia: "Iurydychni nauky". 2021. № 1. S. 66-72. <http://doi.org/10.23939/law2021.29.066>.

21. UKRAINA NA SHLIaKHU DO YeS: REALII I PERSPEKTYVY. NATsIONALNA BEZPEKA I OBORONA. 2022. №1-2, 131 s. URL : https://razumkov.org.ua/images/journal/NSD187-188_2022_ukr_full.pdf.

22. PUTIVNYK Z ADAPTATsII ZAKONODAVSTVA UKRAINY DO PRAVA YeS: TEORETYChNI TA PRAKTYChNI ASPEKTY. Doslidnytska sluzhba Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2023. 120 s.

23. Ukraina na shliakhu do YeS: vyklyky ta perspektyvy : materialy kruhloho stolu do Dnia Yevropy v Ukraini (Kyiv, 9 trav. 2024 r.) : / za zah. red. L. H. Komakhy, M. S. Orliv, Yu. H. Rubana. Kyiv: NNI PUDS KNU, 2024. 112 s.

24. Pro Osnovni zasady (strategiiu) derzhavnoi ekolohichnoi polityky Ukrainy na period do 2030 roku : Zakon Ukrainy vid 28.02.2019 r. № 2697-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text> (data zvernennia: 07.05.2025).

25. Pro skhvalennia Strategii vidnovlennia, staloho rozvytku ta tsyfrovoy transformatsii maloho i

serednoho pidpriemnytstva na period do 2027 roku ta zatverdzhennia operatsiinoho planu zakhodiv z yii realizatsii u 2024-2027 rokakh: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 30.08.2024 № 821-r. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/821-2024-%D1%80#Text> (data zvernennia: 15.05.2025 r.).

26. Pro Tsili staloho rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 30 veresnia 2019 r. № 722/2019. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (data zvernennia: 15.05.2025).

27. Kontsepsiia Derzhavnoi tsilovoi naukovotekhnichnoi prohramy z vykorystannia tekhnolohii shtuchnoho intelektu v priorytetnykh haluziakh ekonomiky na period do 2026 roku: skhval. rozporiadzhenniam Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 13 kvitnia 2024 r. № 320-r. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/320-2024-%D1%80#Text> (data zvernennia: 17.05.2025).

28. Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 21.06.2018. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (data zvernennia: 17.05.2025).

29. Natsionalna ekonomichna stratehiia na period do 2030 roku: zatv. postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 3 bereznia 2021 r. № 179. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#Text> (data zvernennia: 30.04.2025).

30. Pro elektronnu komertsiiu: Zakon Ukrainy vid 3 veresnia 2015 roku. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text> (data zvernennia: 20.02.2025).

31. Pro elektronni komunikatsii: Zakon Ukrainy vid 16.12.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text> (data zvernennia: 25.04.2024).

32. Pro Natsionalnu komisiuu, shcho zdiisniue derzhavne rehulivannia u sferakh elektronnykh komunikatsii, radiochastotnoho spektra ta nadannia posluh poshtovoho zviazku: Zakon Ukrainy vid 16.12.2021 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1971-20#Text> (data zvernennia: 20.02.2025).

33. Pro zakhyst prav spozhyvachiv: Zakon Ukrainy 10.06.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3153-20#Text>. (data zvernennia: 20.02.2025).

34. Pro tsyfrovyi kontent ta tsyfrovi posluhy: Zakon Ukrainy vid 10.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3321-20#Text> (data zvernennia: 12.05.2025).

35. Regulation (EU) 2022/2065 of the European Parliament and of the Council of 19 October 2022 on a Single Market For Digital Services and amending Directive 2000/31/EC (Digital Services Act) (Text with EEA relevance). URL : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022R2065> (data zvernennia: 13.02.2025).

36. Directive (EU) 2019/1 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 to empower the competition authorities of the Member States. URL : <https://www.eumonitor.eu/9353000/1/j9vvik7m1c3gyxp/vkv688xji6v7> (data zvernennia: 22.02.2025).

37. REGULATION (EU) 2022/1925 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 14 September 2022 on competitive and fair markets in the digital sector and amending Directives (EU) 2019/1937 and (EU) 2020/1828 (Digital Markets Act). URL : <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj/eng> (data zvernennia: 13.02.2025).

38. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchyykh aktiv Ukrainy shchodo vdoskonalennia zakonodavstva pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii ta diialnosti Antymonopolnoho komitetu Ukrainy: URL: Zakon Ukrainy vid 09.08.2023. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3295-20#Text> (data zvernennia: 13.02.2025).

39. Poriadok vrehuliuvannia u spravakh pro antykonkurentni uzghodzhenni dii ta zlovyzhvannia monopolnym (dominuiuchym) stanovyschem na rynku: zatv. Rozporiadzhennia Antymonopolnoho komitetu Ukrainy 30 lystopada 2023 roku № 18-rp. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2260-23#Text> (data zvernennia: 13.02.2025).

40. V Ukraini rozpochynaetsia druhyi etap reformy konkurentnoho zakonodavstva – AMKU.

URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3888523-v-ukraini-rozpocinaetsa-drugij-etap-reformi-konkurentnogo-zakonodavstva-amku.html> (data zvernennia: 25.04.2024).

41. Pro ratyfikatsiiu Uhody mizh Uriadom Ukrainy ta Uriadom Spoluchenykh Shtativ Ameryky pro stvorennia Amerykansko-Ukrainskoho investytsiinoho fondu vidbudovy: Zakon Ukrainy vid 8 travnia 2025 r. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4417-IX#Text> (data zvernennia: 19.05.2025).

42. Uhoda mizh Uriadom Ukrainy ta Uriadom Spoluchenykh Shtativ Ameryky pro stvorennia Amerykansko-Ukrainskoho investytsiinoho fondu vidbudovy. URL : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/uploads/public/681/339/e31/681339e31d3dd033825712.pdf> (data zvernennia: 19.05.2025).

43. Pro derzhavno-pryvatne partnerstvo: Zakon Ukrainy vid 01.07.2010. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text> (data zvernennia: 17.05.2025).

44. Council Regulation (EU) 2021/2085 of 19 November 2021 establishing the Joint Undertakings under Horizon European and repealing Regulations (EC) No 219/2007, (EU) No 557/2014, (EU) No 558/2014, (EU) No 559/2014, (EU) No 560/2014, (EU) No 561/2014 and (EU) No 642/2014 . ST/12156/2021/INIT (Consolidated text). URL : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02021R2085-20230921> (data zvernennia: 26.03.2024).

45. Council Regulation (EU) 2023/1782 of 25 July 2023 amending Regulation (EU) 2021/2085 on the establishment of joint ventures within Horizon Europe as regards the Chips joint venture. URL : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32023R1781> (data zvernennia: 26.05.2024).

46. ARGENTINA COMMERCIAL CODE. URL : https://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/sites/default/files/2024-09/Ley15.349%281946%29_SP_0.pdf (data zvernennia: 23.03.2025).

Vinnyk O.M. Legal support for the economy of Ukraine in times of war from the perspective of European integration and international cooperation (some aspects). – Article.

The article is devoted to the implementation of the state's economic and legal policy in the conditions of a full-scale war against Ukraine launched by the Russian aggressor; taking into account the European integration component. The emphasis is on the legal provision of the economic security of Ukraine and friendly countries as a component of their national security in the conditions of existing and potential military threats. Analyzing the current situation in Ukraine and the EU, the most painful problems that require urgent solutions are revealed in order to provide real opportunities to repel aggressors, preserve and strengthen the economic potential of Ukraine and friendly peace-loving countries as the material basis for the functioning of a democratic society. This applies to both the strategic goals of the state in the economic sphere, and to protecting economic competition from the arbitrariness of digital giants, and to strategic investment with the participation of friendly states and business in the perspective of the post-war reconstruction of Ukraine.

In connection with the cancellation of the Economic Code of Ukraine, which is due to take place soon, the problem of filling the gaps in economic legislation related to this arises. Therefore, it is proposed to define in the law, which should become a

key act of economic legislation, the legal principles of state economic policy, determine the strategic goals of the state in the sphere of economy, as well as the range of subjects, objects, contracts, sanctions/measures of responsibility and legal regimes of management with reference to the relevant acts of legislation. This should save efforts on developing a new code (instead of the Economic Code) and avoid the problem of introducing changes and additions to it, due to the improvement of the provisions of the above acts in view of the emergence of new economic relations and/or significant changes in existing ones.

Keywords: *modern economy; legal support; strategic goals; European integration; international cooperation; improvement of legal regulation.*

Авторська довідка

Вінник Оксана Мар'янівна – д.ю.н., проф., член-кор. НАПрН України, гол. наук.співробітник відділу правової взаємодії бізнесу та держави НДІ приватного права і підприємництва імені акад. Ф.Г.Бурчака НАПрН України, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9397-5127>

Стаття надійшла до редакції 25 липня 2025 р.